

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

Covarrubias y Leyva, Diego de

Antverpiae, 1610

Ad Illvstrissimvm, Ac Reverendissimvm Dominvm, D. Fernandvm
Valdesivm, Hispalensem Archiepiscopvm, Svmmvm in Caroli Cæsaris
hæreditariis prouinciis de fidei Catholicæ negocijs cognitorem,
censoremque ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96556)

A D I L L V S T R I S S I M V M,
A C R E V E R E N D I S S I M V M D O M I N V M, D. F E R N A N.

D V M V A L D E S I V M, H I S P A L E N S E M A R C H I E P I S C O P V M, S V M M V M

in Caroli Cæsaris hæreditariis prouinciis de fidei Catholicæ negocijs cog-
nitorem, censoremque diligentissimum, Didaci Couarruias Toletani, Regij
Granatensi prætorio Iudicis in Commentarios de Testamenti.

P R Æ F A T I O.

Vanquam maximè scirem, Præsul amplissime, illustrissime Princeps, magnis
te, & his grauissimis Reipublicæ nostræ curis, atque negociis impeditum
esse, non sum veritus tibi magistratum omnium Antistiti laborum meorum
primitias, de Sponfalibus & matrimoniis Epitomen summo, certoque; animi
iudicio dicare. Is enim es, qui studiosos omnes, honestas, ac publico regimi-
ni admodum vtiles disciplinas magno fauore prosequeris, qui prudentissi-
mum exploratissimumque consilium, & in rebus gerendis dexteritatem nactus, propensis-
simo affectu, iuris vtriusque consultissimos viros maximo honore habueris, eosque ad pu-
blica munera ingenti omnium applausu euexeris, benigneque susceperis, si quid ex priuatis
vigiliis tuo nomini consecratum fuerit. Fit etenim ea ratione, vti facilius acti labores, & hi
in re literaria, nostraque Pontificij & Cæsarei professione omnino indefessi obliuioni tra-
dantur: nec otio indulgere commodè possit is, cui hæc scribendi alea feliciter cesserit. Ex-
pertus equidem ipse sum, postquam iam ante annum opus illud exacto diuturno iuris stu-
dio, & continux lectionis exercitio, tuo nomini altissimo nuncupatum emisi, plausibilis
quam par meis studiis fuerit, tui nominis ergo ab omnibus susceptum fuisse. Quam ob rem
periculum priuati studij industriæque facturus, nec laboribus frangor, nec assiduis medita-
tionibus cedo: quin Heroicas virtutes tuas eodem animi iudicio considerans, in Gregorij
Noni tractatum de Testamentis breuem quandam interpretationem concinnare, eamque
amplissimæ tuæ dignitati nuncupare constitui, non ignarus quantum hinc decoris & or-
namenti eisdem lucubrationibus sit accessurum. Nec tamen ab institutis animum auertam
obseruantissime Præsul, quod magno Christianæ Reipublicæ commodo Hispalensis Ar-
chipræsulis dignitate Caroli Cæsaris nutu insignitus, eodem iudicio omnibus ipsius Cæ-
saris regnis, ac prouinciis, summus de rebus fidei Censor à Pontifice Maxi. electus, nullum
otium habiturus esse videaris, quo possis quandoque hosce nostros commentarios legere.
Scio etenim ea te præditum benignitate, eoque animo erga me affectum esse, vt plane inter-
tor, ac tanta negociorum vndique confluentium examina his nostris, vel tantillum tempo-
ris sis præstiturus. Quod si id minime contigerit, nec tamen hoc coniectare possum, quæ
tua humanitas est, illud tandem consequar, eritque mihi pro impari munere satis iustum
præmium, quod liber hic candido animo à viris & doctis, & acerrimo ingenio præditis
manibus versabitur: beneuoloque iudicio eam, quam opto censuram accipiet: vnde mihi
illud nec præter spem obuenerit, vt cauere possim, ne ad eundem lapidem offendens, iterum
corruam. Huius sane audaciæ eò liberius timorem excussi, quod certo sciam tibi molestum
esse, quenquam à tuo præclarissimo conspectu timore auerti. Nostrum enim est excelsam
tuam dignitatem reuerenter adire: tuum vero alacri, atque iucundo vultu nos ipsos admit-
tere. Ea namque comitate Augustum Cæsarem imitaris, qui libellum ipsi trepidè porrigen-
ti, qui manum nunc proferret nunc retraheret. Quid, inquit, an putas te dare assem elephan-
to? quasi molestum esset optimo principi, quod timeretur. Eoque magis venia dignus sum,
Præsul Reuerendissime, quod hos qualescunque labores tibi obtulerim, cum ob meam
erga te plurimam ac perpetuam obseruantiam, meumque tibi animum: tum
ob tuam clementiam, benignitatem, atque animi candorem
vt iure, ac merito tota Hispania te doctissimi, ac maxime in parte Cæsariensis

fatius esse, inquit, culpa vacare, quam deprecari graviter, ac moleste ferat, me nondum senem, sed in ipsa iuuenili ætate ausum esse interpretis officium assumere, quem potius iure optimo deceret ex aliorum scriptis, vel mediocrem eruditionem adquirere: ea excusatione me tueri nitar, pro viribus & facultate fecisse, quo magnis laboribus, non absque propria valetudinis graui periculo, continuis viginti annis in hac iuris vtriusque disciplina absoluerim ea, quæ alioqui consuetis otiiis vacandum esset perpensa humani ingenij imbecillitate, atque proluxa, perplexaque interpretum traditione, triginta annis minime confecissem. Hoc vero studiorum compendio paulo diligentius, vti eo propensius delibetavi, quod vita breuis, ars vero longa sit: eaque ratione oporteat hæc nostra studia ita disponere, vt summo labore quanto breuior esse possit, hæc ipsa legalis professio efficiatur. Si vero ex hac excusatione minime satisfecerim, hi certè mihi veniam dabunt, qui sciunt quod hominis est errare: atque hi præcipuè, qui & ipsis hæc scribendi, edendi que, scripta fluctibus fuerint aliquando agitati. Ingenui siquidem animi est vulneribus, atque ipsa plerunque morte velle Reipublicæ literariæ prodesse. Atque his tandem rationibus, quibus me ipsum tutari conabor, veluti tutissimum asylum constanter adijciam tuum amplissimum nomen: cui hæc ipsa meritissimè dicaui. Accipe igitur illustrissime Princeps, hæc nostra qualiacunque tuo nomini consecrata, quæ tuis auspiciis tuta ab obrectatorum calumniis fore speramus, Vale. Ex Grænatensi Prætorio Idibus Martiis, Anno 1554.

P. CORN.

U. S. P. requir. to.

U. S. P. S. P. S. P.

in p. s. qualiter exprimat. d. i. m. a.

U. S. P.

U. S. P.

U. S. P.

U. S. P.

U. S. P.